

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ ΚΑΙ ΙΘΑΚΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΔΗΜΟΣ ΣΑΜΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ

TAX. Δ/ΝΣΗ: Ιωάννου Μεταξά, Σάμη

T.Κ.:Κεφαλονιά 28080

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2674360516

FAX: 2674023063

Email: gg@sami.gov.gr

Σάμη, 04 Ιουνίου 2020

Αρ.πρωτ:-3142

Προς

1. Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας

Ηλ.Δ/νση: info@eody.gov.gr

2. Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας

Τμήμα Αρχαιοτήτων Προϊστορικών και Ιστορικών
Περιοδών

Ηλ.Δ/νση: iefstathiou@culture.gr

Θέμα: ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΠΗΛΑΙΩΝ ΜΕΛΙΣΣΑΝΗ ΚΑΙ ΔΡΟΓΚΑΡΑΤΗ

Σχετ. Τις από 6/5/2020 οδηγίες της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας.

Η πανδημία COVID-19 στη χώρα μας έχει παρουσιάσει σημαντική ύφεση αλλά ο κίνδυνος εστιακής αναζωπύρωσης είναι πάντα υπαρκτός, όπως και η πιθανότητα εμφάνισης νέου επιδημικού κύματος.

Το παρόν Πρωτόκολλο βασίζεται στις οδηγίες και συστάσεις της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων COVID-19 του Υπουργείου Υγείας και παρέχει οδηγίες για την ασφαλή λειτουργία των δομών του Σπηλαίου Δρογκαράτης και του Λιμνοσπηλαίου Μελισσάνης.

Από τις 15 Ιουνίου θα επιτρέπεται η λειτουργία των Σπηλαίων για το κοινό και θα μπορούν επισκέπτες να επισκεφθούν τα σπήλαια Δρογκαράτη και Μελισσάνη.

Δομές Σπηλαίων Δρογκαράτης & Μελισσάνης

1. Στους κλειστούς χώρους των εγκαταστάσεων πρέπει να τηρείται ελάχιστη απόσταση 2 μέτρων μεταξύ των ατόμων. Με βάση τις απαιτήσεις αυτές και την διαθέσιμη επιφάνεια για τους επισκέπτες (Σπήλαιο Δρογκαράτη 2,500 μ²) ορίζεται ότι ανά πάσα στιγμή στο Σπήλαιο Δρογκαράτη ΔΕΝ μπορούν να βρίσκονται πάνω από 100 επισκέπτες. Στο Λιμνοσπήλαιο Μελισσάνη βάση τετραγωνικών και βάσει χωρητικότητάς βαρκών ανά πάσα στιγμή ΔΕΝ μπορούν να βρίσκονται πάνω από 60 επισκέπτες.
2. Το όριο αυτό καθορίζει και τον ανώτατο αριθμό ατόμων στους κλειστούς χώρους αναμονής.
3. Στις λέμβους επιβιβάζονται κατά ανώτατο όριο 7 επισκέπτες (το επίσημο πρωτόκολλο υπό φυσιολογικές συνθήκες είναι 15 άτομα) και κάθονται σε σημεία που θα έχουν υποδειχθεί από τους χειριστές των λεμβών (βαρκάρηδες).

ΔΗΜΟΣ ΣΑΜΗΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΧΡΗΣΗΣ

4. Στους λειτουργικούς χώρους θα πρέπει να τηρείται ελάχιστη απόσταση 1,5 μέτρου μεταξύ των εργαζομένων.
5. Οι κλειστοί χώροι θα πρέπει να αερίζονται καλά. Ως προς τον κλιματισμό επιτρέπονται μόνο τα κλιματιστικά ανοικτού κυκλώματος.
6. Στους κλειστούς χώρους θα πρέπει να γίνονται απολυμάνσεις με διάλυμα διοξειδίου του χλωρίου (προτεινόμενο φάρμακο του ΕΟΔΥ dalko 100) 10:1, δηλαδή 10 μέρη νερό και 1 μέρος διοξειδίου του χλωρίου, πριν και μετά από κάθε χρήση. Αυτό ισχύει και για τους χώρους υγιεινής. Για εξωτερικούς χώρους χρησιμοποιούμε υποχλωριώδες νάτριο. Για επιφάνειες που είναι πιθανό να καταστραφούν από τη χρήση υποχλωριώδους νατρίου, μπορεί να χρησιμοποιηθεί αιθανόλη συγκέντρωσης 70%. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δίνεται σε επιφάνειες που αγγίζονται συχνά (πόμολα, διακόπτες, κουπαστές κ.ο.κ).
7. Ειδική μέριμνα υπάρχει για τις χειρολαβές, πόμολα, διακόπτες και κουπαστές όπου υπάρχουν και για την τακτική απολύμανσή τους.
8. Ο Δήμος Σάμης έχει μεριμνήσει στα πλαίσια της εφαρμογής του παρόντος **Πρωτοκόλλου Ασφαλούς Χρήσης των Σπηλαίων λόγω COVID-19** για τον ενδελεχή και συχνό καθαρισμό και την απολύμανση όλων των επιφανειών με τις οποίες έρχονται σε επαφή τόσο οι επισκέπτες όσο και οι εργαζόμενοι.
9. Στους χώρους θα υπάρχει αντισηπτικό αλκοολούχου διαλύματος (70%) όπου ενθαρρύνονται τόσο οι επισκέπτες όσο και όλοι οι εργαζόμενοι να χρησιμοποιούν τακτικά.

Οδηγίες για τους Επισκέπτες

1. Στους χώρους των Σπηλαίων υπάρχει αντισηπτικό αλκοολούχου διαλύματος (70%) το οποίο καλούνται να χρησιμοποιήσουν ΟΛΟΙ οι επισκέπτες καθώς και γάντια. Τα σημεία όπου είναι διαθέσιμο το αντισηπτικό διάλυμα είναι
 - a) Χώρος Υποδοχής / Ταμείο
 - b) Χώρος Αναμονής Επιβίβασης/Αποβίβασης στις λέμβους.
2. Στις λέμβους **επιβιβάζονται ΜΟΝΟ όσοι φορούν μάσκα** (υφασμάτινη ή μιας χρήσης). **Θα πρέπει να έχουν μάσκα μαζί τους κατά την επίσκεψη στο σπήλαιο.** Σε περίπτωση που δεν έχουν μάσκα θα τους προμηθεύεται στην είσοδο.
3. **Όλοι οι επισκέπτες θα καταχωρούνται στο Αρχείο Επισκεπτών λόγω COVID-19.** Με την εγγραφή τους αυτομάτως δίνουν την άδειά τους (GDPR) να τηρούνται τα αρχεία αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας λόγω κοροναϊού και να διατηρούνται για όσο χρονικό διάστημα απαιτηθεί και διαρκεί ο κίνδυνος. Στη περίπτωση οικογενειών ή πολυμελών αποστολών τηρούνται τα αρχεία ενός μέλους ή του πράκτορα κατά περίπτωση. Συμπληρώνονται:
 - a) Αριθμ Αναμονής,
 - b) Ονοματεπώνυμο & Τηλέφωνο ή Πρακτορείο ή Κατάλυμα.
4. Απευθύνουμε σύσταση προς τους επισκέπτες να χρησιμοποιούν τις τουαλέτες μόνο σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Θα απαιτηθεί η υπομονή των επισκεπτών ώστε να τηρείται σχολαστικά το αυστηρό πρωτόκολλο χρήσης για την υγιεινή των εργαζομένων και των επισκεπτών. Η χρήση των τουαλετών θα μπορεί να γίνεται μόνο εφόσον έχει προηγηθεί καθαρισμός ΚΑΙ απολύμανση. **Έτοιμες για χρήση είναι εκείνες οι τουαλέτες που φέρουν ΜΠΛΕ ταινία/σήμανση που δηλώνει ότι έχει προηγηθεί απολύμανση.** Εφαρμόζονται κανόνες υγιεινής οι οποίοι περιλαμβάνουν:

1. Καλό αερισμό,
2. Κλειστό καπάκι λεκάνης πριν χρησιμοποιηθεί το καζανάκι,
3. Η χρήση χάρτινων ή πλαστικών καλυμμάτων λεκάνης μίας χρήσης είναι επιθυμητή,
4. Τρεχούμενο νερό και εφοδιασμός με σαπούνι, χάρτινες χειροπετσέτες, ποδοκίνητο δοχείο απορριμμάτων,
5. Όπου είναι εφικτό να χρησιμοποιείται εξοπλισμός με φωτοκύτταρο ή με διακόπτη ποδιού (π.χ. για τη βρύση, το σαπούνι),
6. Να μην χρησιμοποιείται μηχάνημα για στέγνωμα των χεριών,
7. Ουρά με αποστάσεις 1,5 μέτρου,
8. Σύσταση για χρήση μη ιατρικής μάσκας,
9. Σε περίπτωση που νιπτήρες έχουν να χρησιμοποιηθούν πολύ καιρό συστήνεται να τρέξει ζεστό νερό για 5 λεπτά πριν από την πρώτη χρήση.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι θα πρέπει να επιδεικνύουν την απαραίτητη ατομική ευθύνη, προστατεύοντας τον εαυτό τους και τα άλλα άτομα.

Οδηγίες για τους Εργαζόμενους

Γενικές Οδηγίες

- 1) Οι εργαζόμενοι στις δομές των Σπηλαίων έχουν υποβληθεί σε ολοκληρωμένη εκπαίδευση Τεχνικής Κατάρτισης για το αντικείμενο πρόληψης ΑΛΛΑ και Ειδικής Κατάρτισης για την Πρόληψη και Εφαρμογή του Πρωτοκόλλου Ασφαλούς Χρήσης λόγω κορονοϊού.
- 2) Στους χώρους των Σπηλαίων υπάρχει αντισηπτικό αλκοολούχου διαλύματος (70%) το οποίο καλούνται να χρησιμοποιήσουν όλοι οι επισκέπτες καθώς και γάντια. Τα σημεία όπου υπάρχει διαθέσιμο το αντισηπτικό διάλυμα είναι:
 - a. Χώρος Υποδοχής / Ταμείο,
 - b. Χώρος Αναμονής Επιβίβασης/Αποβίβασης στις λέμβους.

Όλοι παρακολουθούμε και φροντίζουμε ώστε τα δοχεία να έχουν πάντοτε αντισηπτικό. Εάν διαπιστώσουμε ότι σε λίγο θα εξαντληθεί το υγρό ενημερώνουμε ΑΜΕΣΑ τον **Υπ. Απολύμανσης & Διαχειριστή Πρωτοκόλλου Ασφαλούς Χρήσης** ώστε να αντικαταστήσει με γεμάτο δοχείο. Στο χώρο της Υποδοχής Ταμείου θα υπάρχει ρεζέρβα δοχείο με αντισηπτικό για να αντικαθίσταται από τον/ην Ταμιά.

- 3) Στις λέμβους μεριμνούμε ώστε να επιβιβάζονται ΜΟΝΟ όσοι φορούν μάσκα (υφασμάτινη ή μίας χρήσης) για να διασφαλίσουμε την υγεία κυρίως των λεμβούχων (αλλά και των επισκεπτών). **Θα πρέπει να έχουν μάσκα μαζί τους κατά την επίσκεψη στο σπήλαιο.** Σε περίπτωση που δεν έχουν μάσκα θα τους προμηθεύεται στην είσοδο. Ο **Υπ. Απολύμανσης & Διαχειριστής Πρωτοκόλλου Ασφαλούς Χρήσης** θα διασφαλίζει την εφαρμογή του μέτρου προστασίας.
- 4) Όλοι οι επισκέπτες θα καταχωρούνται στο **Αρχείο Επισκεπτών λόγω COVID-19** με ευθύνη του Υπ. Απολύμανσης & Διαχειριστή Πρωτοκόλλου Ασφαλούς Χρήσης. Είτε πριν την αγορά του εισιτηρίου εισόδου είτε κατά την αναμονή τους στο τούνελ θα ενημερώνονται και θα παρακαλούνται να καταχωρούν εθελοντικά τα στοιχεία τους στο Αρχείο Επισκεπτών λόγω COVID-19. Με την εγγραφή τους αυτομάτως δίνουν την άδειά τους

(GDPR) να τηρούνται τα αρχεία αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της διασφάλισης της δημόσιας υγείας λόγω κοροναϊού και να διατηρούνται για όσο χρονικό διάστημα απαιτηθεί και διαρκεί ο κίνδυνος. Στη περίπτωση οικογενειών ή πολυμελών αποστολών τηρούνται τα αρχεία ενός μέλους ή του πράκτορα κατά περίπτωση.

- 5) Παραμονή στο σπίτι σε περίπτωση ασθένειας ή υποψίας αυτής.
- 6) Αποφυγή αγγίγματος σε σημεία του προσώπου (μάτια, μύτη, στόμα).
- 7) Πλύσιμο χεριών με σαπούνι και νερό ή σε καθαρά χέρια χρήση αντισηπτικού αλκοολούχου διαλύματος (70%) πριν το φαγητό ή το ποτό, μετά την επαφή με κοινόχρηστα αντικείμενα, μετά τη χρήση του μπάνιου και πριν την αποχώρηση από την δομή.
- 8) Αφαίρεση κοσμημάτων στο πλύσιμο των χεριών.
- 9) Τα προσωπικά είδη θα πρέπει να φυλάσσονται κλεισμένα.
- 10) Όλοι οι εμπλεκόμενοι θα πρέπει να επιδεικνύουν την απαραίτητη ατομική ευθύνη, προστατεύοντας τον εαυτό τους και τα άλλα άτομα.
- 11) Γίνονται συνεχείς απολυμάνσεις με διάλυμα διοξειδίου του χλωρίου (προτεινόμενο φάρμακο του ΕΟΔΥ dalko 100) 10:1, δηλαδή 9 μέρη νερό και 1 μέρος διοξειδίου του χλωρίου πριν και μετά από κάθε χρήση. Αυτό ισχύει και για τους χώρους υγιεινής. Για επιφάνειες που είναι πιθανό να καταστραφούν από τη χρήση υποχλωριώδους νατρίου, μπορεί να χρησιμοποιηθεί αιθανόλη συγκέντρωσης 70%. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δίνεται σε επιφάνειες που αγγίζονται συχνά (πόμολλα, διακόπτες, κουπαστές κ.ο.κ).
- 12) Στους χώρους τουαλετών τηρείται αυστηρό πρωτόκολλο χρήσης για την υγιεινή των εργαζομένων και των επισκεπτών. Η χρήση των τουαλετών θα μπορεί να γίνεται μόνο εφόσον έχει προηγηθεί καθαρισμός ΚΑΙ απολύμανση. Όταν η κάθε τουαλέτα θα έχει απολυμανθεί θα φέρει αυτοκόλλητη ταινία χρώματος ΜΠΛΕ πράγμα που σημαίνει ότι ο χώρος έχει απολυμανθεί σύμφωνα με το Πρωτόκολλο που τηρεί ο φορέας διαχείρισης. Εφαρμόζονται κανόνες υγιεινής οι οποίοι περιλαμβάνουν:
 1. Καλό αερισμό
 2. Κλειστό καπάκι λεκάνης πριν χρησιμοποιηθεί το καζανάκι
 3. Η χρήση χάρτινων ή πλαστικών καλυμμάτων λεκάνης μίας χρήσης είναι επιθυμητή
 4. Τρεχούμενο νερό και εφοδιασμός με σαπούνι, χάρτινες χειροπετσέτες, ποδοκίνητο δοχείο απορριμμάτων
 5. Όπου είναι εφικτό χρησιμοποιείται εξοπλισμός με φωτοκύτταρο ή με διακόπτη ποδιού (π.χ. για τη βρύση, το σαπούνι)
 6. Ουρά με αποστάσεις 1,5 μέτρου
 7. Σύσταση για χρήση μάσκας (υφασμάτινης ή μιας χρήσεως)

Ειδικές Οδηγίες & Υπευθυνότητες Υπ. Απολύμανσης & Διαχειριστή Πρωτοκόλλου Ασφαλούς Χρήσης

- 1) Στους χώρους των Σπηλαίων υπάρχει αντισηπτικό αλκοολούχου διαλύματος (70%) το οποίο καλούνται να χρησιμοποιήσουν όλοι οι επισκέπτες καθώς και γάντια. Τα σημεία όπου υπάρχει διαθέσιμο το αντισηπτικό διάλυμα είναι:

1. Χώρος Υποδοχής / Ταμείο,
2. Χώρος Αναμονής Επιβίβασης/Αποβίβασης στις λέμβους.

Όλοι παρακολουθούμε και φροντίζουμε ώστε τα δοχεία να έχουν πάντοτε αντισηπτικό. Όταν ο **Υπ. Απολύμανσης & Διαχειριστή Πρωτοκόλλου Ασφαλούς Χρήσης** ενημερώνεται ότι πρόκειται να εξαντληθεί το αντισηπτικό τότε μεριμνά ώστε ΑΜΕΣΑ να αντικαταστήσει με γεμάτο δοχείο. Διενεργεί έλεγχο ώστε στο χώρο της Υποδοχής Ταμείου να υπάρχει ρεζέρβα δοχείο με αντισηπτικό και αντικαθίσταται από την ταμεία.

- 2) Ελέγχει ώστε ΟΛΟ το προσωπικό ΟΛΩΝ των ειδικοτήτων χρησιμοποιεί τα γάντια ΚΑΙ φορά Μάσκα (υφασμάτινη ή μιας χρήσεως) ΚΑΙ Μάσκα Προσωπίδα.
- 3) Στις λέμβους διασφαλίζει ότι επιβιβάζονται ΜΟΝΟ όσοι φορούν μάσκα (υφασμάτινη ή μίας χρήσης) για να διασφαλίζεται η υγεία κυρίως των λεμβούχων (αλλά και των επισκεπτών). **Θα πρέπει να έχουν μάσκα μαζί τους κατά την επίσκεψη στο σπήλαιο.** Σε περίπτωση που δεν έχουν μάσκα θα τους προμηθεύεται στην είσοδο. Ο **Υπ. Απολύμανσης & Διαχειριστής Πρωτοκόλλου Ασφαλούς Χρήσης** θα διασφαλίζει την εφαρμογή του μέτρου προστασίας.
- 4) Όλοι οι επισκέπτες θα καταχωρούνται στο **Αρχείο Επισκεπτών λόγω COVID-19** με ευθύνη του Υπ. Απολύμανσης & Διαχειριστή Πρωτοκόλλου Ασφαλούς Χρήσης. Είτε πριν την αγορά του εισιτηρίου εισόδου είτε κατά την αναμονή τους στο τούνελ θα ενημερώνονται και θα παρακαλούνται εθελοντικά να καταχωρούν τα στοιχεία τους στο Αρχείο Επισκεπτών λόγω COVID-19. Με την εγγραφή τους αυτομάτως δίνουν την άδειά τους (GDPR) να τηρούνται τα αρχεία αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της διασφάλισης της δημόσιας υγείας λόγω κοροναϊού και να διατηρούνται για όσο χρονικό διάστημα απαιτηθεί και διαρκεί ο κίνδυνος. Στη περίπτωση οικογενειών ή πολυμελών αποστολών τηρούνται τα αρχεία ενός μέλους ή του πράκτορα κατά περίπτωση.
- 5) Στους χώρους τουαλετών τηρείται αυστηρό πρωτόκολλο χρήσης για την υγιεινή των εργαζομένων και των επισκεπτών. Η χρήση των τουαλετών θα μπορεί να γίνεται μόνο εφόσον έχει προηγηθεί καθαρισμός ΚΑΙ απολύμανση. Όταν η κάθε τουαλέτα θα έχει απολυμανθεί θα φέρει αυτοκόλλητη ταινία χρώματος ΜΠΛΕ πράγμα που σημαίνει ότι ο χώρος έχει απολυμανθεί σύμφωνα με το Πρωτόκολλο που τηρεί ο φορέας διαχείρισης. Εφαρμόζονται κανόνες υγιεινής οι οποίοι περιλαμβάνουν:
 1. Καλό αερισμό
 2. Κλειστό καπάκι λεκάνης πριν χρησιμοποιηθεί το καζανάκι
 3. Η χρήση χάρτινων ή πλαστικών καλυμμάτων λεκάνης μίας χρήσης είναι επιθυμητή
 4. Τρεχούμενο νερό και εφοδιασμός με σαπούνι, χάρτινες χειροπετσέτες, ποδοκίνητο δοχείο απορριμμάτων
 5. Όπου είναι εφικτό χρησιμοποιείται εξοπλισμός με φωτοκύτταρο ή με διακόπτη ποδιού (π.χ. για τη βρύση, το σαπούνι)
 6. Ουρά με αποστάσεις 1,5 μέτρου
 7. Σύσταση για χρήση μάσκας (υφασμάτινης ή μιας χρήσεως)
- 6) Θα πρέπει να υπολογιστεί επαρκής χώρος και αποστάσεις κατά την αναμονή και να υπάρχουν αποτυπωμένα με ξεκάθαρο τρόπο τα σημεία αναμονής των επισκεπτών.

Ειδικές Οδηγίες & Υπευθυνότητες Υπαλλήλου Ταμείου

- 1) Στους χώρους των Σπηλαίων υπάρχει αντισηπτικό αλκοολούχου διαλύματος (70%) το οποίο καλούνται να χρησιμοποιήσουν όλοι οι επισκέπτες καθώς και γάντια για τους επισκέπτες. Τα σημεία όπου υπάρχει διαθέσιμο το αντισηπτικό διάλυμα είναι

1. Χώρος Υποδοχής / Ταμείο,
2. Χώρος Αναμονής Επιβίβασης/Αποβίβασης στις λέμβους.

Όλοι παρακολουθούμε και φροντίζουμε ώστε τα δοχεία να έχουν πάντοτε αντισηπτικό. Στο χώρο της Υποδοχής Ταμείου θα υπάρχει ρεζέρβα δοχείο με αντισηπτικό για να αντικαθίσταται από τον υπάλληλο. Εάν διαπιστώσουμε ότι σε λίγο θα εξαντληθεί το υγρό ενημερώνουμε ΆΜΕΣΑ τον **Υπ. Απολύμανσης & Διαχειριστή Πρωτοκόλλου Ασφαλούς Χρήσης** ώστε να αντικαταστήσει με γεμάτο δοχείο..

- 13)** Επειδή στις λέμβους επιβιβάζονται ΜΟΝΟ όσοι φορούν μάσκα (υφασμάτινη ή μιάς χρήσης) ρωτάμε αν οι επισκέπτες έχουν μάσκες. **Θα πρέπει να έχουν μάσκα μαζί τους κατά την επίσκεψη στο σπήλαιο.** Σε περίπτωση που δεν έχουν μάσκα θα τους προμηθεύεται στην είσοδο.
- 2) Όλοι οι επισκέπτες θα καταχωρούνται στο **Αρχείο Επισκεπτών λόγω COVID-19** με ευθύνη του Υπ. Απολύμανσης & Διαχειριστή Πρωτοκόλλου Ασφαλούς Χρήσης . Είτε πριν την αγορά του εισιτηρίου εισόδου είτε κατά την αναμονή τους στο τούνελ θα ενημερώνονται και θα παρακαλούνται να καταχωρούν εθελοντικά τα στοιχεία τους στο Αρχείο Επισκεπτών λόγω COVID-19. Με την εγγραφή τους αυτομάτως δίνουν την άδειά τους (GDPR) να τηρούνται τα αρχεία αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της διασφάλισης της δημόσιας υγείας λόγω κοροναϊού και να διατηρούνται για όσο χρονικό διάστημα απαιτηθεί και διαρκεί ο κίνδυνος. Στη περίπτωση οικογενειών ή πολυμελών αποστολών τηρούνται τα αρχεία ενός μέλους ή του πράκτορα κατά περίπτωση.
- 3) Ενθαρρύνουμε στη χρήση πλαστικού χρήματος (χρεωστικές & πιστωτικές κάρτες, debit & credit cards) για να αποφεύγουμε τη συναλλαγή με νομίσματα (που δυνητικά μπορούν να αποτελέσουν εστίες μεταφοράς του ιού). Σε περίπτωση που γίνει συναλλαγή με χρήμα απολυμαίνουμε τακτικά τα χέρια μας (κυρίως για τη δική μας ασφάλεια). Ο υπάλληλος ταμείου έχει δικό του δοχείο αντισηπτικού για τις ατομικές ενέργειες προφύλαξης.

Ειδικές Οδηγίες & Υπευθυνότητες Λεμβούχων (Βαρκάρηδων)

- 1) Στο χώρο αναμονής για επιβίβαση στις λέμβους υπάρχει αντισηπτικό αλκοολούχου διαλύματος (70%) το οποίο καλούνται να χρησιμοποιήσουν όλοι οι επισκέπτες καθώς και γάντια. Παρακολουθούμε και φροντίζουμε ώστε τα δοχεία να έχουν πάντοτε αντισηπτικό. Εάν διαπιστώσουμε ότι σε λίγο θα εξαντληθεί το υγρό ενημερώνουμε ΆΜΕΣΑ τον **Υπ. Απολύμανσης & Διαχειριστή Πρωτοκόλλου Ασφαλούς Χρήσης** ώστε να αντικαταστήσει με γεμάτο δοχείο.
- 2) Οι λεμβούχοι φορούν ΜΑΣΚΑ (i) Υφασμάτινη ή μιας χρήσεως ή (ii) Μάσκα Προσωπίδα και γάντια τόσο κατά την επιβίβαση και αποβίβαση όσο και στη διάρκεια της βαρκάδας.
- 3) Αφού φύγει και ο τελευταίος επιβάτης από τη βάρκα, δεν επιτρέπουμε να ανεβεί κανένας αν δεν απολυμάνουμε ένα-ένα και τα επτά καθίσματα. Τα καθίσματα είναι έτσι διαρρυθμισμένα ώστε να υπάρχει επαρκής κοινωνική απόσταση για τους επιβαίνοντες. Αν οι επιβαίνοντες είναι μέλη της ίδιας οικογένειας ή ζευγάρι επιτρέπουμε να κάθονται κοντά.

- 4) Επειδή στις λέμβους επιβιβάζονται ΜΟΝΟ όσοι φορούν μάσκα (υφασμάτινη ή μιάς χρήσης) δεχόμαστε να επιβιβαστούν οι επισκέπτες εκείνοι που έχουν μάσκες. **Θα πρέπει να έχουν μάσκα μαζί τους κατά την επίσκεψη στο σπήλαιο.** Σε περίπτωση που δεν έχουν μάσκα θα τους προμηθεύεται στην είσοδο.
- 5) Οι λεμβούχοι είναι η εικόνα του δήμου προς τους επισκέπτες, και χρειάζεται να δείχνουμε το επαγγελματικό μας πρόσωπο και να τηρούμε αυστηρά το πρωτόκολλο, πρώτα για τη δική μας ασφάλεια και έπειτα των άλλων.

Ειδικές Οδηγίες & Υπευθυνότητες Υπ. Καθαριότητας & Απολύμανσης

- 1) Στην είσοδο των Τουαλετών υπάρχει αντισηπτικό αλκοολούχου διαλύματος (70%) το οποίο καλούνται να χρησιμοποιήσουν όλοι οι επισκέπτες καθώς και γάντια. Όλοι παρακολουθούμε και φροντίζουμε ώστε τα δοχεία να έχουν πάντοτε αντισηπτικό. Εάν διαπιστώσουμε ότι σε λίγο θα εξαντληθεί το υγρό ενημερώνουμε ΆΜΕΣΑ τον Υπ. Απολύμανσης & Διαχειριστή Πρωτοκόλλου Ασφαλούς Χρήσης ώστε να αντικαταστήσει με γεμάτο δοχείο. Στο χώρο της Υποδοχής Ταμείου θα υπάρχει ρεζέρβα δοχείο με αντισηπτικό για να αντικαθίσταται από την ταμιά.
- 2) Κάθε τουαλέτα θα καθαρίζεται σχολαστικά μετά από κάθε χρήση. Γίνεται Απολύμανση με απολυμαντικό όπως έχουμε εκπαιδευτεί και βάζουμε ΜΠΛΕ ταινία όταν ολοκληρώσουμε τη διαδικασία. Αν ΔΕΝ υπάρχει η ΜΠΛΕ ταινία που υποδηλώνει ότι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία απολύμανσης, Δεν επιτρέπουμε να γίνει χρήση της τουαλέτας. Ζητάμε, με ευγενικό τρόπο από τους επισκέπτες, να περιμένουν με τη σειρά τους μέχρι να έχει απολυμανθεί σωστά η τουαλέτα.
- 3) Όλοι οι χώροι, μέσα και έξω από τις τουαλέτες θα πρέπει να είναι απολύτως καθαροί, δίχως πεταμένα χαρτάκια δίχως νερά χυμένα κάτω ή στους νεροχύτες, με καθαρές βρύσες που θα λάμπουν.
- 4) Στους χώρους τουαλετών τηρείται αυστηρό πρωτόκολλο χρήσης για την υγιεινή των εργαζομένων και των επισκεπτών.
- 5) Οι χώροι αναμονής (καθίσματα & παγκάκια) πρέπει να απολυμαίνονται τακτικά και ιδιαίτερα πριν κάθε χρήση.
- 6) Οι Υπ Καθαριότητας & Απολύμανσης φορούν πάντοτε ΜΑΣΚΑ (i) Υφασμάτινη ή μιας χρήσεως ΚΑΙ (ii) Μάσκα Προσωπίδα ΚΑΙ γάντια

Ειδικές Οδηγίες & Υπευθυνότητες Υπαλλήλου Κυκλοφορίας / Parking

- 1) Στους χώρους γύρω από τα Σπήλαια υπάρχει περιορισμένος χώρος για parking επισκεπτών. Προτεραιότητα ως προς το parking έχουν πάντοτε αυτοκίνητα με ΑΜΕΑ ή ηλικιωμένους ή μωρά, τα λεωφορεία, οι επαγγελματίες του τουρισμού πχ van VIP ξεναγήσεων, ταξί, κ.α.
- 2) Συνιστούμε να ακολουθήσουν με προσοχή το **Πρωτόκολλο Ασφαλούς Χρήσης των Σπηλαίων λόγω COVID-19** και παραδίδουμε ως **Έντυπο τις Οδηγίες για Επισκέπτες.**
- 3) Δείχνουμε που είναι η είσοδος του σπηλαίου και εξηγούμε ποια είναι η διαδικασία για την ασφαλή επίσκεψη. Δηλαδή ότι θα χρειαστεί πρώτα να εκδοθεί το Ηλεκτρονικό Εισιτήριο και να παρακολουθούν τα νούμερα προτεραιότητας ώστε να κατεβούν στο τούνελ. Αν είναι πολλά τα άτομα συνιστούμε ένας να πάει για τα εισιτήρια ενώ οι υπόλοιποι μπορούν να περιμένουν, είτε στο αυτοκίνητο είτε στα παγκάκια αναμονής.
- 4) Θα χρειαστεί ΟΛΟΙ οι επισκέπτες να φορέσουν Μάσκες. Σε περίπτωση που δεν έχουν θα τους προμηθεύσουμε εμείς για τις Προληπτικές Ενέργειες για τον κορονοϊό.
- 5) Όλοι οι επισκέπτες θα καταχωρούνται στο **Αρχείο Επισκεπτών λόγω COVID-19** με ευθύνη του Υπ. Απολύμανσης & Διαχειριστή Πρωτοκόλλου Ασφαλούς Χρήσης. Είτε πριν την αγορά του εισιτηρίου εισόδου είτε κατά την αναμονή τους στο τούνελ θα ενημερώνονται και θα παρακαλούνται εθελοντικά να καταχωρούν τα

στοιχεία τους στο Αρχείο Επισκεπτών λόγω COVID-19. Στη περίπτωση οικογενειών ή πολυμελών αποστολών τηρούνται τα αρχεία ενός μέλους ή του πράκτορα κατά περίπτωση.

6) Οι Υπάλληλοι Κυκλοφορίας / Parking φορούν πάντοτε ΜΑΣΚΑ Υφασμάτινη ή μιας χρήσεως ΚΑΙ γάντια

Γενικές Παρατηρήσεις

1. Τα παραπάνω μέτρα είναι ενδεικτικά, δεν μπορούν να καλύψουν όλες τις πιθανές περιπτώσεις και εφαρμόζονται παράλληλα με τα ευρύτερα μέτρα τα οποία ισχύουν. Για το λόγο αυτό πρέπει να υπάρχει διαρκής παρακολούθηση των σχετικών εξελίξεων μέσα από την ιστοσελίδα του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας στην διεύθυνση <https://eody.gov.gr/neos-koronaios-covid-19/>.
2. Όλοι οι εμπλεκόμενοι θα πρέπει να επιδεικνύουν την απαραίτητη ατομική ευθύνη, προστατεύοντας τον εαυτό τους και τα άλλα άτομα. Ειδικά οι διοικήσεις των δομών και οι διαχειριστές των χώρων θα πρέπει να μεριμνούν για την προστασία των εργαζομένων και επισκεπτών και να προβούν κατά την κρίση τους και στην λήψη επιπλέον μέτρων που οι συγκεκριμένες ιδιαιτερότητες ενός χώρου απαιτούν.

Ο Γενικός Γραμματέας

Πολύδωρος Στελλάτος